

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců Petra Pospíšila a Martina Kopy ve věci

žalobce: a) M. L.
b) M. L.
oba zastoupeni advokátkou Mgr. Alicí Hejzlarovou, LL.M., MBA
sídlem Za Poříčskou bránou 375/22, Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 11. 2020, č. j. KUZZL 77889/2020, sp. zn. KUSP 64663/2020 ÚPŽP-Vác,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobci **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a shrnutí průběhu správních řízení

1. Žalobci brojí žalobou proti rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný zamítl a částečně změnil na základě jejich odvolání rozhodnutí č. 11/2020 Městského úřadu Otrokovice, odbor stavební úřad (dále jen „stavební úřad“) ze dne 29. 7. 2020, č.j. SÚ /32207/2020/SKR, sp. zn. SÚ/5779/2019/SKR, kterým stavební úřad za použití §129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) nařídil žalobcům jako vlastníkům stavby odstranění stavby betonové oplocení u RD č.p. X postavené na pozemku p.č. XA (ostatní plocha) v k.ú. X (dále jen „stavba“) a stanovil podmínky pro její odstranění. Žalovaný v napadeném rozhodnutí pouze z výroku o podmínkách odstranění vypustil podmínku, že v průběhu odstraňování stavby a po odstranění stavby bude pozemek p.č. XB v k. ú. X zabezpečen proti vniku neoprávněných osob na tento pozemek (tento pozemek je ve vlastnictví Ing. Ž.).

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Žalobci uvedli, že napadené rozhodnutí je založeno na svévolném a protiprávním výkladu právních předpisů ze strany správních orgánů obou stupňů. Stavební úřad úmyslně manipuluje s označením, co vše je jedna stavba, kam jednotlivé části stavby sahají a odstraňovanou stavbu rozšiřuje mimo rámec původního řízení, kdy předmětem stavby byly jen betonové tvárnice a betonové zákrytové desky. Zahrnul do výpočtu výšku plotu i části opěrné zdi, která předtím nebyla zpochybněna a byla vybudována již při výstavbě rodinného domu žalobců a společně s ním i kolaudována. Stavební úřad překrucuje fakta, aby stavba oplocení dosáhla výšky nad dva metry a jednalo se o stavbu spadající do jeho kompetence a nebylo nutno řízení zastavit. Takto postupoval i žalovaný.
3. Správní řízení bylo zahájeno v důsledku dlouholetého sousedského sporu s Ing. L. Ž., který vedl k řadě jeho podání ve snaze zasáhnout do života žalobců, a proto jsou žalobci účastníky řady správních a soudních řízení. V tomto případě Ing. Ž. učinil podání 7. 10. 2013. Dále žalobci shrnuli vývoj řízení o odstranění stavby.
4. Rozsáhlou argumentaci uvedli žalobci k námitce ohledně měření předmětné stavby s tím, že ve třech měřeních byla zjištěna rozdílná výška v rozmezí 1960 mm až 2510 mm. Rozdíly vznikaly i v důsledku toho, zda byla stavba měřena z pozemku žalobců nebo z pozemku souseda pana Ž. Z vymezení stavby, jak ho uvedl stavební úřad, je patrná snaha dosáhnout co nejvyšší stavby. Správní orgány se neshodly ani na vymezení stavby, kterou označují jako betonové oplocení. V napadeném rozhodnutí je vymezení nejrozsáhlejší. Hovoří se o opěrné zdi, vyrovnávací vrstvě, betonovém oplocení.
5. Je nesporné, že na místě nynější stavby plotu se nacházel plot s dřevěnou výplní o výšce 1,95 m, jak je zřejmé z fotografií a výkresu z března 1988. Vzhledem k dřevěnému materiálu došlo během let k poškození plotu, byla tedy nutná oprava. Opravou žalobci provedli pouze nutné udržovací práce, kdy původní dřevěný materiál vyměnili za trvanlivější betonové tvárnice, které osadili na původní železnou konstrukci plotu. Názor stavebního úřadu, že žalobci původní plot odstranili až na základovou konstrukci, tedy po vyrovnávací vrstvu, není pravdivý a je v rozporu s údaji uvedenými samotným stavebním úřadem, který v některých dokumentech shodně jako pan Ž. uvádí, že nedošlo k odstranění původní ocelové

konstrukce plotu. Šlo pouze o odstranění části prvků a nahrazení prvky jinými. Na umístění plotu se tedy vztahovala původní povolení vydaná při stavbě celého domu. Vyrovnávací vrstva byla položena před opravou plotu a netvoří s plotem společnou stavbu. Uvedenými pracemi nedošlo k výškovému přesahu proti původnímu stavu. Navíc bylo žalobkyni pracovníci stavebního úřadu Napajedla paní S. sděleno, že podle jimi popsání záměru úpravy plotu není třeba jakékoliv opatření či povolení stavebního úřadu. Napadené rozhodnutí stojí na argumentaci, že ke stavbě nebylo vydáno žádné povolení. Toto však bylo vydáno ke stavbě původního plotu.

6. Vymezení předmětné stavby je nejasné. V rozhodnutí stavebního úřadu je rozhodnuto o odstranění celé stavby. Původně vymezeným předmětem řízení, který akceptoval žalovaný, není vyrovnávací vrstva. Stavba byla vymezena až v napadeném rozhodnutí, čímž bylo zasaženo do práva žalobců, kteří byli uvedeni v omyl. I toto vymezení je však zmatečné, žalobci nejsou schopni na základě popisu uvedeného v napadeném rozhodnutí určit, jakou část stavby mají odstranit. Paradoxem je, že pokud bude stavba odstraněna, mohou podle §79 odst. 2 písm. f) stavebního zákona postavit zcela totožnou stavbu, opěrnou zeď do výšky 1 metru a plot do výše 2 m.
7. V průběhu ústního jednání dne 5. 2. 2020 bylo zjištěno, že v krajní části oplocení došlo k porušení založení oplocení, které bylo dle stavebního úřadu způsobeno novým, větším zatížením základové konstrukce. S tím žalobci nesouhlasí, neboť opěrná zeď nikdy nebyla součástí vedeného řízení, nebyl proveden záznam prasklin, nebyla zjišťována statika ani měřen sklon opěrné zdi. Odvolací orgán souhlasí s tím, že předmětem řízení o odstranění stavby nebyla opěrná zeď.
8. Žalobci nesouhlasí s názorem stavebního úřadu, že pro projednávanou věc je irelevantní, že soused pan Ž. bez vědomí a souhlasu zeď ze své strany omítl. Naproti tomu je na podnět pana Ž. již sedm let vedeno řízení o odstranění stavby. Dle žalobců to může evokovat nerovný přístup k účastníkům řízení, což je v rozporu se základními zásadami správního řízení. Z průběhu stavebního řízení a skutkového stavu je zřejmé, že ze strany správních orgánů absentuje snaha pomoci žalobcům v zákonném řešení celé situace, zejména pokud došlo k nesprávnému měření výšky stavby, došlo i k vadnému rozhodnutí ve věci.
9. Špatný stín na celé řízení vrhá skutečnost, že správní řízení zahájil správní orgán, který byl posléze shledán podjatým, protože mu řízení bylo odňato a byl pověřen stavební úřad Otrokovice.
10. Žalobci rovněž nesouhlasí se lhůtou stanovenou pro odstranění stavby. Lhůta je nedostatečná z důvodu, že nejdříve je nutno uzavřít dohodu s panem Ž. o umožnění přístupu z jeho pozemku, což může být problematické. Argument, že pokud stavbu postavili ze svého pozemku, mohou ji i ze svého pozemku odstranit, je nepřipadný. Stavba se sice skládá z betonových tvárnic, tyto však byly spojeny spojovacím materiálem. Jedná se tedy o jednolitý celek, který se dá obtížně odstranit po částech. Na sousední pozemek by padaly úlomky a je pravděpodobné, že by si pan Ž. stěžoval. Panu Ž. byla v minulosti v jiném řízení uložena povinnost umožnit provedení stavebních prací – úprav na domě žalobců. I přes tuto

skutečnost docházelo ze strany pana Ž. k šikaně zaměstnanců společnosti, která opravy prováděla. Stanovená lhůta rovněž nezohledňuje epidemiologickou situaci, kdy je obtížné takové práce provádět.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný navrhl, aby žaloba byla zamítnuta. Konstatoval, že v řízení bylo prokázáno, že se jedná o stavbu, která dle §2 odst. 3 stavebního zákona podléhá posouzení stavebním úřadem, ke své realizaci potřebovala územní rozhodnutí o umístění stavby nebo územní souhlas. Ani jedno uděleno nebylo. Stavba byla realizována v roce 2013, proto bylo řízení o odstranění stavby vedeno podle stavebního zákona účinného do 31. 12. 2017, kdy nerozhodovalo, jaké má stavba rozměry. Výška stavby je tedy irelevantní. Stavby oplocení nebyly uvedeny ve výčtu staveb v §79 odst. 2 stavebního zákona. Stavba tedy byla provedena v rozporu s §76 odst. 1 stavebního zákona a nelze souhlasit se žalobci, že napadené rozhodnutí je založeno na svévolném výkladu skutečností a protiprávním výkladu právních předpisů. Skutečnost, že žalobci stavbu realizovali bez potřebného povolení byla prokázána.
12. Stavba byla řádně označena, jak stavební úřad, tak i žalovaný neměly žádné pochybnosti o tom, že se jedná o stavbu betonového oplocení tvaru „L“ délky 4.08 m a 0.35 m; max. výšky 2.51 m, která vznikla montáží z tradičních stavebních materiálů. Je pravdou, že původně byla uvedena výška nižší. Následně bylo provedeno měření na místě samém, stavba byla zaměřena včetně souvisejících konstrukcí provedených v době realizace sousedních rodinných domů, do protokolu byl zaznamenán náčrt stavby s vyznačením rozměrů a byla provedena fotodokumentace stavby. Následně stavební úřad umožnil všem účastníkům včetně žalobců seznámit se s podklady rozhodnutí. Námitka, že došlo k neoprávněnému rozšíření předmětu stavby nemůže obstát.
13. Na posouzení věci nemělo žádný vliv, že žalobci v průběhu řízení uplatňují námitky ohledně špatných sousedských vztahů s Ing. Ž.
14. Pokud se týká výšky stavby, dle stavebního zákona se vždy jedná o maximální výšku. Jak již bylo uvedeno, v předmětné věci je výška stavby irelevantní. Pokud se týká dřívějšího dřevěného plotu, součástí projektové dokumentace na novostavbu domu žalobců bylo oplocení pozemku z betonové podezdívky a odstupňované dřevěné výplně výšky v rozmezí 0,75 m až 1,8 m. Při kontrolní prohlídce stavby 19. 11. 2013 bylo stavebním úřadem zjištěno, že v místě původní betonové podezdívky a dřevěného oplocení je realizováno oplocení z betonových tvarovek šířky 0,20 m, délky 3,90 m a výšky 1.90 až 2,17 m včetně podezdívky a rozšířeného pilíře, které nelze považovat za údržbu stavby a které dle §76 odst. 1 stavebního zákona vyžaduje rozhodnutí o umístění stavby nebo územní souhlas. V průběhu dalšího řízení po zrušení prvního rozhodnutí o odstranění stavby z roku 2014 bylo provedeno další místní šetření a vyjma výšky stavby bylo zjištění shodné. Nejedná se o údržbové práce, původní oplocení bylo odstraněno až na úroveň základové konstrukce, byla provedena vyrovnávací betonová vrstva a následné osazení betonových tvárnic, jejich vyplnění betonovou směsí a došlo k osazení zákrytových desek. Nejedná se tedy o stavbu,

kteřá byla kolaudována s rodinným domem. Nelze souhlasit s tím, že oplocení se nachází na opěrné zdi, žádná opěrná zeď se zde nenachází a nebyla předmětem žádného řízení.

15. Pokud žalobci namítají, že když dojde k odstranění stavby, budou si moci dle současných předpisů bez povolení postavit shodnou stavu, žalovaný uvedl, že žalobcům byla opakovaně dána možnost požádat o dodatečné povolení stavby, což nikdy nečinili, i když k tomu měli i vzhledem ke změně příslušného stavebního úřadu více možností.
16. Odkaz žalobců na Nález Ústavního soudu sp. zn. I ÚS 1956/19 je nepřipadný. Správní orgány přihlížely k aktuální judikatuře, např. Rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2018, č.j. 1As 343/2017-45, který se vyjadřuje k retroaktivitě nové právní úpravy. Vyloučil zde retroaktivní působení novelizovaného stavebního zákona řízení zahájená před jeho účinností.
17. Žalobci rovněž namítali, že lhůta stanovená k odstranění stavby – 2 měsíce ode dne nabytí právní moci napadeného rozhodnutí je vzhledem k práci spojené s odstraněním příliš krátká a nezohledňuje vyostřené vztahy se sousedem a epidemiologickou situaci. Dle žalovaného je lhůta naprosto odpovídající. Byla stanovena s ohledem na velikost stavby a nároky na její odstranění. Vztahy s vlastníky sousedních nemovitostí nejsou předmětem posuzování. Žalobci nepotřebovali využít sousední pozemek při stavbě, stavbu tedy je možno i odstranit z jejich pozemku. V případě nutnosti mohou požádat stavební úřad o postup podle §141 odst. 1 stavebního zákona.

IV. Posouzení věci soudem

18. Zdejší soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí stavebního úřadu včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že žaloba **není důvodná**. V souladu s §51 odst. 1 s.ř.s. rozhodl soud o žalobě bez nařízení jednání
19. Řízení v předmětné věci, tedy řízení o odstranění stavby, bylo zahájeno v listopadu 2013. V průběhu času došlo k postoupení věci jinému stavebnímu úřadu. Řízení bylo zahájeno Městským úřadem Napajedla, odborem stavební úřad, a posléze byl usnesením žalovaného ze dne 3. 6. 2019 pověřen vedením řízení Městský úřad Otrokovice, odbor stavebního řádu, a to vzhledem k možnosti důvodných pochybností o nepodjatosti úřední osoby. Ve věci bylo opakovaně rozhodnuto, poprvé stavebním úřadem Napajedla. Žalobci byli opakovaně poučeni o možnosti požádat o dodatečné povolení stavby.
20. Řízení bylo přerušováno, proběhlo několik místních šetření spojených s ústním jednáním, účastníci se i přes to, že byli řádně uvědomeni, opakovaně nedostavovali. Stavebním úřadem byly ukládány pořádkové pokuty. Žalobci opakovaně měnili své zástupce, k věci podali celou řadu vyjádření, na která stavební úřad písemně reagoval. Opakovaně zaslali fotografie stavby. Stavebnímu úřadu zaslali rovněž projektovou dokumentaci řadového rodinného domu ze dne 21. 6. 1988, č.j. Výst. P 88/Z/81, jejíž součástí je i oplocení pozemku. Jednalo se o oplocení tvořené betonovou podezdívkou a odstupňovanou dřevěnou výplní výšky 0,75

m až 1,80 m. Rovněž Ing. Ž. uplatnil řadu podání ve věci. Žalovaný z podnětu Ing. Ž. rozhodoval o nečinnosti stavebního úřadu. V lednu 2019 došlo k novému vytyčování hranic mezi pozemky ve vlastnictví žalobců a Ing. Ž. Soud nepokládá za nutné podrobně rekapitulovat celý průběh řízení, což ostatně učinil v napadeném rozhodnutí důkladně stavební úřad Otrokovice i žalovaný. Soustředí se pouze na ty skutečnosti, které jsou nezbytné pro posouzení žalobních bodů.

21. Dne 19. 11. 2013 se ve věci konalo první místní šetření, kdy bylo dle sepsaného protokolu zjištěno, že předmětné oplocení je vyhotoveno z betonových tvarovek šířky 0,20 m. Délka je 3,90 m, pilíř je výšky 1,9 m – 2,17 m. Betonové tvarovky tvořící stříšku oplocení přesahují asi 0,08 m nad sousední pozemek. Oznámením z téhož dne bylo zahájeno řízení o odstranění stavby. Stavba byla označena stejně jako ve výše uvedeném protokolu.
22. Při místním šetření dne 30. 6. 2014 byla stavba popsána tak, že výška oplocení, pokud se jedná o betonové zdivo, je 2,04 m. Betonová podezdívka je v rozmezí 0,04 m až 0,25 m. Přesah stříšky nad sousední pozemek je 0,075 m. Délka oplocení je 4,08 m. Posléze místní šetření proběhlo dne 15. 5. 2018, neboť na šetření nařízená v mezidobí se účastníci opakovaně nedostavovali. Při tomto šetření byla opět pořízena fotodokumentace. Zástupci stavebníků se vyjádřili, že výška betonového oplocení je do 2 m, je vybudováno na původní opěrné zdi nepřesahující výšku 1 m. Stavební úřad s tímto nesouhlasil s tím, že výška oplocení není do 2 m, neboť jeho součástí je i základová konstrukce oplocení, která není opěrnou zdí.
23. Dne 5. 2. 2020 proběhlo opět ústní jednání na místě stavby, které nařídil po převzetí věci stavební úřad Otrokovice. Na místě se správní orgán pokusil o dohodu mezi účastníky – tedy žalobci a Ing. Ž., bylo provedeno zaměření stavby, které bylo na místě zaznamenáno v náčrtku. rozměry stavby byly zjištěny obdobně, jaké bylo zjištění stavebního úřadu Napajedla, pouze s drobnými odchylkami. Měření ověřili účastníci, nebo jejich zástupci. Bylo ujednáno, že do 19. 2. 2020 bude podána žádost o dodatečné povolení stavby. Protože k podání žádosti nedošlo, rozhodl stavební úřad Otrokovice rozhodnutím ze dne 29. 7. 2020, č.j. SÚ/32207/2020/SKR, sp. zn. SÚ/5779/2019/SKR, o odstranění předmětné stavby.
24. Stavba byla v rozhodnutí stavebního úřadu popsána v souladu se zjištěním ze dne 5. 2. 2020. Půdorys oplocení je ve tvaru L. Délka delší strany (od líce venkovní fasády rodinného domu č.o. 1492) činí 4080 mm. Kratší strana má max. délku 350 mm. Výška oplocení tvořená betonovými tvárnicemi, včetně zákrytové desky – stříšky, je 1960 mm od horní úrovně vyrovnávací vrstvy. Celková výška oplocení, tzn. vyrovnávací vrstva + část tvořená betonovými tvárnicemi včetně zákrytové desky – stříšky, činí 1995–2200 mm od horního líce původního základu (měřeno z pozemku p. č. XB, k. ú. N.). Maximální celková výška oplocení měřená z pozemku p. č. XB, k. ú. N., tzn. od úrovně upraveného terénu tohoto pozemku až po horní líc zákrytové desky – stříšky, je 2510 mm. Tato výška je naměřena v rohu (místě styku delší a kratší strany oplocení) z pozemku p. č. XB, k. ú. N. Stavební úřad rovněž stanovil podmínky pro odstranění stavby. Rozhodnutí velmi podrobně odůvodnil, vypořádal se s námitkami vznesenými účastníky.

25. Proti uvedenému rozhodnutí stavebního úřadu podali žalobci odvolání, které žalovaný posoudil v napadeném rozhodnutí. Stavbu popsal ve shodě se správním orgánem prvního stupně.
26. V projednávané věci je stěžejní otázkou, zda se jednalo pouze o opravu a udržovací práce stávající stavby, nebo o stavbu novou. V případě nové stavby bylo nutno posoudit, zda jde o stavbu, která by vyžadovala povolení či opatření stavebního úřadu. Žalobci od počátku setrvali na názoru, že šlo pouze o opravu původní stavby, a nikoliv o novou stavbu vyžadující povolení či opatření, a proto ani nežádali o její dodatečné povolení.
27. Věc je nutno posuzovat dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění účinném do 31. 12. 2017. Od 1. 1. 2018 nabyl účinnosti zákon č. 225/2017, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb. Dle čl. II bod 10 přechodných ustanovení zákona č. 225/2017 *„správní řízení, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí stavební úřad podle dosavadních předpisů.“* Soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2018, č.j. 6 As 312/2017/98, podle kterého *„řízení o odstranění stavby, zahájené podle stavebního zákona ve znění před novelou provedenou zákonem č. 350/2012 Sb., musí stavební úřad dokončit podle dosavadních předpisů, a to nejen z procesního hlediska, ale musí podle ní posoudit i hmotněprávní otázky (zde otázku, zda stavebník disponuje potřebnými povoleními a jde tudíž z hlediska veřejného práva o stavbu legální)“*.
28. Vzhledem k charakteru stavby je zřejmé, že se v předmětné věci nejednalo o udržovací práce ve smyslu §103 odst. 1 písm. c), popřípadě stavební úpravy podle písm. d) tohoto ustavení. Šlo totiž o práce, který změnilo podstatným způsobem původní vzhled stavby. Na místo původního dřevěného oplocení bylo vybudováno masivní oplocení z betonových tvárnic. Podstatná změna je zjevná i z fotodokumentace, která je součástí správního spisu v porovnání s projektovou dokumentací k původní stavbě plotu, kterou předložili žalobci. Je také zřejmé, že na původním betonovém základu byla nově vybudována betonová vyrovnávací vrstva. Námitky žalobců, že šlo pouze o práce udržovací, pokud betonovými tvárnicemi nahradili původní dřevěné oplocení, nemohou obstát.
29. Podle §103 odst. 1 písm. e) bod 14 stavebního zákona šlo o stavbu, která nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu. Zbývá tedy posoudit, zda se jednalo o stavbu, která ke své realizaci vyžaduje územní rozhodnutí nebo územní souhlas podle §76 odst. 1 stavebního zákona. V §79 odst. 2 je uveden taxativní výčet staveb, které územní souhlas ani územní rozhodnutí nevyžadují. Stavby oplocení (kromě oplocení lesních školek) zde však uvedeny nejsou. Je tedy zřejmé, že předmětná stavba vyžadovala územní rozhodnutí nebo územní souhlas.
30. Námitky týkající se výšky stavby jsou pro posouzení věci nepodstatné, neboť pokud se jednalo o stavbu oplocení, stavební zákon ve znění účinném pro projednávanou věc na rozdíl od pozdější úpravy neobsahoval žádné ustanovení, které by možnost stavby oplocení bez povolení připouštělo s ohledem k jeho výšce. Je tedy zcela irelevantní, jak je předmětné oplocení vysoké. Stavba oplocení v každém případě vyžadovala územní rozhodnutí nebo územní souhlas. Vzhledem k uvedenému soud nerozebíral judikaturu uvedenou žalobci

k otázce výšky stavby. Podstatné je, že ve věci nebylo v průběhu řízení sporu o to, o jakou konkrétní stavbu se jedná. Přesto soud konstatuje, že rozdíly ve výšce stavby byly v průběhu řízení minimální. Při počátečním měření nebyla do celkové výšky započtena podezdívka. rozdílné údaje jsou vysvětleny v rámci rozhodnutí stavebního úřadu, např. na straně 49 odůvodnění je konstatováno, že výška původní základové konstrukce (která tu byla i u předchozího dřevěného plotu, pozn. soudu), je cca 300 mm. Předmětem řízení nebyla žádná opěrná zeď, o opěrné zdi (zřejmě na místo původní podezdívky), hovořili v některých případech žalobci. Vždy se jednalo o betonovou podezdívku, popřípadě základovou konstrukci. Podstatné je, že při posledním měření, které proběhlo dne 5. 2. 2020 při ústním jednání na místě stavby, měření ověřili účastníci, nebo jejich zástupci.

31. Žalobci argumentovali rovněž tím, že o povolení stavby nežádali z důvodu, že jim zaměstnankyně stavebního úřadu R. S. sdělila, že k jejich záměru úpravy plotu není třeba jakékoliv opatření či povolení stavebního úřadu. Tímto tvrzením žalobců se zabýval i stavební úřad ve svém rozhodnutí v odst. 118 v reakci na námitku žalobkyně, že stavebnímu úřadu, konkrétně R. S., oznámila údržbové práce, jejich rozsah a způsob provedení před jejich započtím v roce 2013 a uvedená pracovnice sdělila, že stavební úřad bere na vědomí toto oznámení a nevidí v něm žádný problém. Stavení úřad konstatoval, že v žádném z podání týkajících se věci není uvedeno, že by se mělo jednat o udržovací práce. Soud tuto skutečnost ověřil ze správního spisu. Žalovaný se stejnou námitkou žalobců v odůvodnění napadeného rozhodnutí zabýval na str. 13. Soud konstatuje, že žalobcům již od zahájení řízení o odstranění stavby v roce 2013 musel být zcela zřejmý názor stavebního úřadu, že se jedná o stavbu, která vyžaduje rozhodnutí či opatření stavebního úřadu nebo jiný úkon vyžadovaný stavebním zákonem. Případný výslech R. S. by s ohledem na uvedené nepřinesl pro posouzení věci žádné podstatné skutečnosti.
32. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona stavební úřad nařídí vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi odstranění stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena. Podle § 129 odst. 2 věta první a druhá stavebního zákona stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby uvedené v odstavci 1 písm. b). V oznámení o zahájení řízení vlastníka nebo stavebníka poučí o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení žádost o dodatečné povolení stavby.
33. Jak již bylo výše uvedeno, žalobci žádost o dodatečné povolení nepodali, ač k tomu byli poučení v oznámení o zahájení řízení a následně ještě nadstandardně opakovaně.
34. V řízení o odstranění stavby stavební úřad posuzuje pouze to, zda je stavba provedena bez rozhodnutí nebo opatření vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazující anebo v rozporu s ním, a zda stavba nebyla dodatečně povolena; mimo rámec předmětu řízení o odstranění stavby se proto ocitají námitky, které mohli žalobci uplatňovat v řízení o dodatečném povolení stavby (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2017, č. j. 5 As 90/2017-22). Stejně postupuje i soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí o odstranění stavby.

35. Žalobci dále namítali, že jim není zřejmé, jakou část oplocení mají odstranit. Ani tato námitka není důvodná. Stavební úřad ve výroku svého rozhodnutí uvedl jasný a srozumitelný popis stavby, určené k odstranění. Stavbu popsal tak, že obsahuje tři základní části, které jsou k odstranění určeny. Jedná se o vyrovnávací vrstvu tl. 35-240 mm (měřeno z pozemku p.č. XB, k. ú. N.), která byla provedena z monolitického betonu na původním betonovém základu, a která tvoří podkladní konstrukci pro další oplocení. Dále hlavní část oplocení provedené z betonových tvárnic, které tvoří ztracené bednění. Tvárnice jsou zalité betonem. Konečně pak zákrytové betonové desky – stříšky, osazené na části vytvořené betonovými tvárnici. Horní líc stříšek je vyspádován na obě strany od středu stříšek. Uvedený popis je dle názoru soudu zcela konkrétní. Je zřejmé, že odstraněna má být část plotu počínaje nově vyhotovenou vyrovnávací vrstvou.
36. Žalobci vznesli námitky rovněž proti podmínkám pro odstranění stavby, které byly stanoveny podle §130 odst. 1 stavebního zákona. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vypustil podmínku zabezpečení pozemku p. č. XB v k. ú. N. proti vniku neoprávněných osob, jinak rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil. Soud konstatuje, že lhůta pro odstranění stavby 2 měsíce je zcela adekvátní vzhledem k charakteru stavby. Pandemie covidu, na kterou žalobci v žalobě odkazovali, již pominula. Nedobré sousedské vztahy s Ing. Ž. nemohou být důvodem pro stanovení delší lhůty, jak odůvodnil i žalovaný v napadeném rozhodnutí. V případě nutnosti, pokud k odstranění stavby bude nutný vstup na pozemek Ing. Ž. a ten ho žalobcům neumožní, mohou se žalobci obrátit na stavební úřad, aby mu tuto povinnost uložil v souladu s §141 odst. 1 stavebního zákona. Argumentace žalobců o problémech s Ing. Ž., který dle rozhodnutí stavebního úřadu z 25. června 2020, č. 95/2020 měl ze svého pozemku umožnit žalobcům provést stavební práce na jejich domě a k věci přistoupil tak, že stavební firmě provedení prací ztěžoval, nemůže obstát. Nelze předjímat, zda v tomto případě dojde k postupu dle §141 odst. 1 stavebního zákona a zda se Ing. Ž. bude či nebude tímto opatřením řídit.
37. Dále žalobci namítají porušení zásad správního řízení stanovených správním řádem, konkrétně měl stavební úřad k účastníkům řízení postupovat nerovným způsobem. Tuto námitku vztahovali k přístupu stavebního úřadu k jednání souseda Ing. Ž., který omítl ze strany svého pozemku zeď žalobců, což stavební úřad považoval vzhledem k řízení za irelevantní. Soud konstatuje, že se i v tomto ohledu zcela ztotožňuje s názorem stavebního úřadu. Tato událost není řešitelná v rámci řízení o odstranění stavby. Správní orgány přistupovaly k účastníkům rovnocenně, zabývaly se jejich podněty. Zareagovaly na námitku podjatosti, vznesenou ve správním řízení žalobci a věc byla následně projednávána a vyřízena určeným stavebním úřadem Městského úřadu v Otrokovicích. Ze správního spisu nevyplývají žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by řízení mohlo být negativně ovlivněno tím, že bylo zahájeno úřadem, který byl následně vyloučen z projednání věci. Pokud žalobci namítali porušení zásady legitimního očekávání, neuvedli žádný příklad, svědčící o tom, že by stavební úřad nerozhodl o odstranění stavby, pokud stavebníci nepodali žádost o její dodatečné povolení. Žalobcům se dostalo důkladného poučení o jejich právech a povinnostech, a to včetně možnosti požádat o dodatečné povolení stavby, což však neučinili.

V. Závěr a náklady řízení

38. Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
39. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci ve věci úspěch neměli (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, pročež mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. srpna 2023

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu